

Årsredovisning 2011

för

Folksam
Fondförsäkringsaktiebolag
(publ)

Org nr 516401-8607

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, avger härmed årsredovisning för 2011, företagets sextonde verksamhetsår.

Koncernstruktur

Folksam Fondförsäkringsaktiebolag är ett helägt dotterföretag till Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585. Folksam ömsesidig livförsäkring är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar bl.a. de helägda dotterföretagen Folksam Fondförsäkring, Reda Pensionsadministration AB och Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ) samt de delägda bolagen Folksam LO Fondförsäkringaktiebolag (publ) och Gyllenforsen Fastigheter KB samt bolagen inom KPA-koncernen. I not 32, "Upplysningar om närstående", ges en detaljerad beskrivning av Folksam och de relationer som finns mellan de ingående bolagen.

Verksamhet

Folksam Fondförsäkring bedriver fondförsäkringsrörelse med anknytning till värdepappersfonder. För den verksamhet i bolaget som avser fondförsäkring för kollektivavtalade tjänstepensioner inom tjänstemannaområdet används bifirman Folksam Tjänstemannapension.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Bolagsstyrningen av Folksam Fondförsäkring följer de regelverk som gäller inom moderbolaget Folksam Liv och utgår från svensk lagstiftning, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Instruktioner och regelverk som har fastställts i moderbolagets styrelse och som har bäring på Folksam Fondförsäkring tas därefter i Folksam Fondförsäkrings styrelse. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte. Varje kvartal redovisas för styrelsen den ekonomiska ställningen i form av de kvartalsbokslut som genomförs i Folksam.

Tvister

Folksam Fondförsäkring har inga eller ett fåtal klagomål eller rättstvister. I de fall Folksam Fondförsäkring bedömer att ekonomisk ersättning kan komma att utgå eller att tvistig återbetalning kan förväntas utebli har reservering gjorts efter bedömning i varje enskilt ärende.

Information om icke finansiella resultatindikationer

Personalinformation

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. Mer personalinformation finns i not 33 samt i årsredovisning för Folksam ömsesidig livförsäkring. I not 33 framgår även information om principerna för ersättning till ledande befattningshavare.

Miljöinformation

Folksam Fondförsäkring tillämpar Folksams etiska placeringsregler. Angående koncernens fastslagna miljöpolicy finns en utförligare beskrivning i Folksam ömsesidig livförsäkrings årsredovisning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare. De risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande, medan risker som inte behandlas rätt kan leda till stora skador och kostnader. Folksams risker hanteras på ett enhetligt sätt och utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen i både nutid och framtid. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

På ett enhetligt och systematiskt sätt identifieras och kartläggs risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifierade risker beskrivs, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras, där så är möjligt, med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker i försäkringsbolag används som metod för att värdera försäkrings-, finansiella risker (marknadsrisker och kreditrisker).

För att beräkna hur mycket kapital företaget behöver enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet (enligt Trafikljuset) på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Hantering av risker sker med hjälp av regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planeras.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av risker och åtgärder, samt att riskerna ligger inom fastställda limiter.

Nödvändiga processer och rutiner skapas för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter.

Organisation och ansvarsfördelning

För att tydliggöra styrning och ansvar för riskhantering och riskkontroll görs en uppdelning av verksamheten i tre ansvarslinjer.

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Dessa ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. De äger och hanterar risker, d.v.s. ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering.

Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i företaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Solvens 2 är samlingsnamnet för de nya solvensregler för försäkringsbolag som just nu arbetas fram inom EU. Direktivet är tänkt att stärka sambandet mellan solvenskraven och riskerna för försäkringsbolag. Genom ökad riskkontroll skall bolagen styras på ett sundare och mer ändamålsenligt sätt. Det finns även ett tydligt kundperspektiv inbyggt. Solvens 2 är ett led i ett större arbete för att skapa en gemensam europeisk finansmarknad.

Redan 2010 påbörjade Folksam Fondförsäkring, genom ett koncerngemensamt program inom Folksam, anpassningen till regelverket.

Under 2011 har arbetet intensifierats och i huvudsak fokuserat på att samordna anpassningen av processer och systemstöd för styrning och rapportering av verksamheten. I övrigt stärks de kvalitativa egenskaperna i bolagens organisation och regelverk.

Solvens 2 är en viktig del av moderniseringen av Folksam, Folksam Fondförsäkring och resten av branschen, en utveckling som är bra för både kunderna och bolaget.

Femårsöversikt och nyckeltal, tkr

RESULTAT	2011	2010	2009	2008	2007
Premieinkomst för egen räkning ¹⁾	4 647	4 434	4 458	110 776	132 063
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	106	116	143	158	184
Försäkringsersättningar, netto	- 4 606	- 7 037	- 3 291	- 2 759	- 1 127
Förändring i livförsäkringsavsättningar	- 1 443 170	- 1 439 856	- 2 574 161	2 536 798	- 388 503
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	- 283 982	- 246 085	- 226 915	- 189 742	- 142 107
Försäkringsrörelseens tekniska resultat	5 562	27 260	- 79 032	- 56 869	23 380
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	94 979	116 786	2 474	23 417	99 185
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringstillgångar till verkligt värde	15 851 695	18 270 706	13 167 699	7 773 317	9 616 579
Försäkringstekniska avsättningar	15 906 871	18 094 934	13 083 759	7 629 617	9 525 290
Konsolideringskapital					
Eget kapital	334 077	334 577	310 435	389 642	446 186
Obeskattade reserver	10 720	13 720	13 328	11 028	10 368
Uppskjuten skatteskuld/fordran	- 5 683	- 1 153	498	-	710
Totalt konsolideringskapital	339 114	347 144	339 128	400 670	457 264
Kapitalbas	320 797	321 297	339 128	400 670	457 264
Erforderlig solvensmarginal	70 299	91 091	134 375	80 371	98 338
Solvenskval ²⁾	4,56	3,53	2,52	5,0	4,64
NYCKELTAL					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	1,6	1,5	2,1	2,1	1,5
Anskaffningskostnadsprocent	5,3	2,8	5,4	8,1	8,0
Administrationskostnadsprocent för sparprodukter	0,7	0,6	0,7	0,8	0,8
Administrationskostnadsprocent för riskprodukter	76,5	57,1	58,2	17,7	11,8
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent	1,7	1,9	3,7	3,1	2,6
Totalavkastning, procent	- 8,3	9,4	24,8	- 28,5	4,2

¹⁾ År 2007-2008 är ej omräknade enligt nya redovisningsprinciper gällande premieinkomst och avgifter avseende investeringsavtal pga stora administrativa hinder.

²⁾ År 2010 har beräkningen av solvensmarginalen anpassats till försäkringskontraktets egenskaper. Omräkning för 2007-2009 har ej skett.

Redovisad kapitalavkastningsprocent för bolaget är beräknad efter försäkringsbranschens gemensamma kapitalavkastningsmått för totala tillgångar.

Resultat och marknad

Fondförsäkringsprodukterna distribueras i huvudsak genom s.k. personlig försäljning via Folksams egna försäkringssäljare samt via försäkringsförmedlare. Under året har försäljning via försäkringsförmedlare och partners ökat.

Bolagets premieinkomst före avgiven återförsäkring har minskat något jämfört med föregående år och stannade på 11 (12) miljoner kronor. Fondförmögenheten för kundernas räkning uppgick vid årets slut till 15 852 (18 014) miljoner kronor och inbetalningar från sparare minskade till 3 273 (5 220). Årets resultat efter skatt uppgick till - 500 (24 142) tusen kronor, förra årets positiva resultat berodde till stor del på den ersättning som företaget erhöll från Brummer & Partners.

Driftkostnaderna i försäkringsrörelsen ökade till 283 982 (246 085) tusen kronor. Förändringen avser främst ökade avskrivningar av aktiverade anskaffningskostnader.

Förvaltningskostnadsprocenten uppgick till 1,6 (1,5) och konsolideringskapitalet till 344 797 (348 297). Bolagets solvenskvot vid årsskiftet var 4,6 (3,5).

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Per 28 februari 2011 överlät Folksam Fondförsäkring det Brummer-anknutna fondförsäkringsbeståndet. Värdet på beståndet var 2,3 miljarder kronor.

Högsta förvaltningsdomstolen beslöt i juni 2011 att fondrabatter från fondförvaltare inte skall inkomstbeskattas och det är korrekt att hänföra intäkten till den avkastningsbeskattade verksamheten. Någon reservering för eventuell tillkommande skattekostnad gjordes inte 2010.

Händelser efter balansdagen

Försäkringsbolaget Skandia har överlåtit försäkringsbeståndet i Svenska Lärarfonder till Folksam Fondförsäkring per den 1 januari 2012. Värdet på fondförsäkringstillgångarna som överläts uppgick till 3,1 miljarder kronor.

Folksam Fondförsäkring har förvärvat samtliga aktier i Svenska Lärarfonder AB med organisationsnummer 556328-2358 per den 1 januari 2012. Svenska Lärarfonder AB har Finansinspektionens tillstånd att i egenskap av fondbolag utöva fondverksamhet samt förvaltning avseende följande fonder:

Läraryfond 21-44 år
Läraryfond 45-58 år
Läraryfond 59+

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står enligt balansräkningen:

Balanserat resultat	254 576 548,28
<u>Årets resultat</u>	<u>- 499 277,78</u>
Totalt, kronor	254 077 270,50

Styrelsen och verkställande direktören föreslår stämman att 254 077 270,50 kronor balanseras i ny räkning.

RESULTATRÄKNING

Tkr		2011	2010
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst		11 167	12 020
Premier för avgiven återförsäkring		- 6 520	- 7 586
	Not 3	4 647	4 434
Kapitalavkastning, intäkter	Not 4	106	116
Värdeökning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Värdeökning på fondförsäkringstillgångar	Not 12	-	1 439 856
Övriga tekniska intäkter	Not 5	406 694	374 258
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		- 6 755	- 8 298
Återförsäkrarens andel		1 785	1 991
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		194	1 776
Återförsäkrarens andel		170	- 2 506
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	Not 7,12		
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk			
Fondförsäkringstagande		1 443 170	- 1 439 856
Driftskostnader	Not 8	- 283 982	- 246 085
Värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	Not 12	- 1 443 170	-
Övriga tekniska kostnader		- 16 281	- 6 303
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen		- 101 016	- 92 123
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		5 562	27 260
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		5 562	27 260
Kapitalavkastning, intäkter	Not 9, 12	39 781	30 685
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 10,12	5 797	-
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen		101 016	92 123
Kapitalavkastning, kostnader	Not 11,12	- 56 735	- 27 004
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 13,12	- 442	- 6 278
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		94 979	116 786
Bokslutsdispositioner	Not 14	3 000	- 392
Resultat före skatt		97 979	116 394
Skatt på årets resultat	Not 15	- 98 479	- 92 252
ÅRETS RESULTAT		- 500	24 142

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Tkr		2011	2010
ÅRETS RESULTAT		- 500	24 142
Årets övrigt totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		- 500	24 142

RESULTATANALYS

Tkr	Totalt	Tjänstepensionsförsäkring		Övrig livförsäkring	
		Fondförsäkring	Premiebefrielseförsäkring	Fondförsäkring	Premiebefrielseförsäkring
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomster f.e.r					
Premieinkomst brutto	11 167	3 611	2 982	2 921	1 653
Premier för avgiven återförsäkring	- 6 520	- 327	- 2 549	- 2 230	- 1 413
	4 647	3 284	432	691	240
Kapitalavkastning	106	-	58	-	48
Övriga tekniska intäkter	406 694	91 992	-	314 702	-
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	- 6 755	- 4 038	- 597	- 1 522	- 598
Återförsäkrarens andel	1 785	21	512	835	417
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring	194	-	- 159	271	82
Återförsäkrarens andel	170	-	197	-	- 27
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Fondförsäkringsåtagande	1 443 170	499 611	-	943 559	-
Driftskostnader	- 283 982	- 67 070	592	- 217 805	301
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk					
	- 1 443 170	- 499 611	-	- 943 559	-
Övriga tekniska kostnader	- 16 281	- 1 773	-	- 14 508	-
Skattekostnadsavgifter	- 101 016	- 26 909	-	- 74 107	-
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	5 562	- 4 493	1 035	8 557	463
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	- 2 923	-	- 1 978	-	- 945
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring					
Fondförsäkringsåtaganden	15 854 171	5 363 847	-	10 490 324	-
Avsättning för oreglerade skador	52 701	8 853	10 959	23 767	9 122
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar					
Avsättning för oreglerade skador	16 279	-	9 236	-	7 043

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR			
Tkr		2011-12-31	2010-12-31
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar		24 000	27 000
		24 000	27 000
Placeringstillgångar			
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 16, 29	10 490	10 490
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 17, 29	54 304	164 036
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 18, 29	86 507	82 395
		140 811	256 921
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk			
Fondförsäkringstillgångar	Not 19, 29	15 851 695	18 013 785
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador		16 279	16 108
		15 867 974	18 029 893
Fordringar			
Övriga fordringar	Not 20	192 023	153 532
		192 023	153 532
Andra tillgångar			
Kassa och bank		157 709	223 277
		157 709	223 277
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		16 895	284
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 21	287 510	231 091
		304 405	231 375
SUMMA TILLGÅNGAR	Not 29, 30	16 697 412	18 921 998

BALANSRÄKNING**EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER**

Tkr		2011-12-31	2010-12-31
Aktiekapital, 40 000 aktier med kvotvärde 1 000 tkr		40 000	40 000
Andra fonder			
Reservfond		40 000	40 000
Balanserad vinst		254 577	230 435
Årets resultat		- 500	24 142
	Not 22	334 077	334 577
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond	Not 23	10 720	13 720
Försäkringsteknisk avsättning (före avgiven återförsäkring)			
Avsättning för oreglerade skador	Not 24	47 445	55 919
Övriga avsättningar		5 255	
		52 700	
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Fondförsäkringsåtaganden	Not 25,29	15 851 296	18 013 560
Skuld till försäkringstagarna		2 875	25 455
		15 854 171	18 039 015
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 26	10 963	13 654
Skulder			
Skulder avseende återförsäkring		2 487	5 591
Övriga skulder	Not 27	398 816	291 635
		401 303	297 226
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 28	33 478	167 887
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not 29, 30	16 697 412	18 921 998
STÄLLDA PANTER	Not 31	15 851 695	18 013 785
ANSVARSFÖRBINDELSER		-	-
ÅTAGANDEN		-	-

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Tkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt Eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2010-01-01					
enligt fastställd balansräkning	40 000	40 000	296 213	- 65 778	310 435
Föregående års vinstdisposition	-	-	- 65 778	65 778	-
Årets resultat	-	-	-	24 142	24 142
Årets övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Utgående balans 2010-12-31	40 000	40 000	230 435	24 142	334 577
Ingående balans 2011-01-01					
enligt fastställd balansräkning	40 000	40 000	230 435	24 142	334 577
Föregående års vinstdisposition	-	-	24 142	- 24 142	-
Årets resultat	-	-	-	- 500	- 500
Årets övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Utgående balans 2011-12-31	40 000	40 000	254 577	- 500	334 077

Villkorlig återbetalningsskyldighet för aktieägartillskott uppgick till 715 000 (715 000)

KASSAFLÖDESANALYS

Tkr	2011	2010
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	94 979	116 785
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	- 51 840	- 84 574
Betald skatt	- 87 889	- 75 562
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	- 44 750	- 43 351
Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring ³⁾	102 720	- 96 437
Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring, netto ⁴⁾	- 174	44
Förändring av övriga rörelsefordringar	- 49 306	- 18 324
Förändring av övriga rörelseskulder	- 72 687	302 227
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	- 64 197	144 159
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁵⁾	- 1 369	- 3 927
Effekt av beståndsöverlåtelse ⁶⁾	-	- 27 000
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	- 1 369	- 30 927
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Utdelning	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	- 65 566	113 232
Likvida medel vid årets början	223 276	110 045
Årets kassaflöde	- 65 566	113 232
Likvida medel vid årets slut ⁷⁾	157 710	223 276
1) Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2011	2010
Under perioden betald ränta	- 7 346	- 1 901
Under perioden erhållen ränta	6 897	1 604
Summa betalda och erhållna räntor	- 449	- 297
2) Poster som inte ingår i kassaflödet	2011	2010
Avskrivningar	- 53 419	- 91 408
Orealiserad vinst (-) / förlust (+)	- 5 354	6 277
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	9 624	- 1 132
Förändring av avsättning pensionsförpliktelse	- 2 691	1 689
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	- 51 840	- 84 574
3) Förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	2011	2010
Netto förändring i placeringstillgångar, livförsäkring	102 720	- 96 437
Summa förändring av placeringstillgångar, livförsäkring	102 720	- 96 437
4) Förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar fondförsäkring, netto	2011	2010
Förändring av placeringstillgångar, fondförsäkring	- 2 153 890	- 1 540 029
Förändring av försäkringstekniska avsättningar, fondförsäkring	2 153 716	1 540 073
Summa förändring av placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar fondförsäkring, netto	- 174	44

5) Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	2011	2010
Investering i övriga placeringstillgångar	- 1 369	- 3 927
Försäljning av övriga placeringstillgångar		
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	- 1 369	- 3 927
6) Effekt av beståndsöverlåtelse	2011	2010
Finansiella tillgångar		
Övriga tillgångar	-	27 000
Likvida medel		
Summa tillgångar		
Avsättningar		
Övriga skulder	-	- 27 000
Summa avsättningar och skulder	-	- 27 000
Totalt		- 27 000
Påverkan likvida medel	-	- 27 000
7) Delkomponenter som ingår i likvida medel	2011	2010
Kassa och banktillgodohavanden	157 710	223 276
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel	157 710	223 276

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avser period 2011-01-01–2011-12-31 och avser Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) med organisationsnummer 516401-8607 med säte i Stockholm. Bolaget ägs till 100 % av Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585 med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Försäkringsföretagets årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26, FFFS 2009:12 samt FFFS 2011:28 och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Bolaget tillämpar så kallad Lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Förutsättningar vid upprättande av försäkringsföretagets finansiella rapporter

Försäkringsföretagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella skulder i fondförsäkringar.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 34 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna, se not 24-25. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 7 mars 2012. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 17 april 2012.

Ändrade redovisningsprinciper

Inga redovisningsprinciper har ändrats för 2011.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2012 och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Ingen av de nya eller ändrade standarderna och tolkningsuttalandena som ännu inte trätt i kraft bedöms få någon väsentlig påverkan på bolagets finansiella rapporter.

IFRS 9 Financial Instruments avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering senast från och med 2015. IASB har publicerat den första av tre delar som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Denna första del behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehåller i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga

finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa 'fair value option' som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet, med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i försäkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tillsvidare i enlighet med IAS 39.

I avvaktan på att alla delar av standarden blir färdiga har Folksam Fondförsäkring ännu inte utvärderat effekterna av den nya standarden. Företaget har inte beslutat om de nya principerna ska börja tillämpas i förtid eller från och med den 1 januari 2015.

IFRS 13 Fair Value Measurement. En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplysningskrav. Standarden ska tillämpas framåttrikt på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare. Företaget har ännu inte gjort någon utvärdering om IFRS 13 kommer att medföra någon ändring i de metoder som idag tillämpas för värdering till verkligt värde.

Redovisning av försäkringsavtal

Folksam har genomfört en klassificering av alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Är ekonomisk påverkan försumbar räknas avtalet som ett finansiellt instrument, s.k. investeringsavtal. Avtal som består av delar som kan värderas och redovisas separat delas upp i en försäkringsdel och en finansiell del.

Enligt IFRS 4 redovisas fondförsäkringsavtal genom en uppdelning på försäkringsriskdel och finansiell del. De senare skall redovisas som finansiella avtal enligt IAS 39, Finansiella instrument, redovisning och värdering och IAS 18, Intäkter. Det innebär att för de avtal som delats upp på en försäkringsdel och en finansiell del redovisas inbetalningar och utbetalningar från försäkringstagare som insättningar under fondförsäkringstillgångar respektive minskning av fondförsäkringsåtaganden i balansräkningen och därmed inkluderas inte i premieintäkter respektive försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Fondförsäkring

För fondförsäkring delas varje avtal upp i en försäkringsdel och en finansiell del. Uppdelning inom försäkringsavtalet ger en tydlig redovisning som visar hur stor del av inbetalningarna som går till verksamhet med risk respektive till sparandeverksamhet. Avtal med negativ risksumma delas upp och frigjord risksumma redovisas som premie för att kunna ge arvsvinst. För avtal med positiv risksumma gäller på motsvarande sätt att riskpremie erläggs för att risksumma ska kunna tillskjutas vid dödsfall. Anledningen till denna uppdelning är att det ger ökad transparens och att alla fondförsäkringar behandlas på samma sätt oavsett om de innehåller betydande eller försumbar försäkringsrisk.

Premiefrielseförsäkring

Premiefrielseförsäkring klassificeras som försäkringsavtal, eftersom den innehåller betydande försäkringsrisk.

Återförsäkring

Avgiven återförsäkring klassificeras som försäkringsavtal, eftersom den innehåller betydande försäkringsrisk.

Intäktsredovisning

De olika typer av avgifter som debiteras kunderna för förvaltning av investeringsavtal intäktsförs i takt med att företaget tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av avtalen. Tjänsterna tillhandahålls jämt fördelade under avtalens löptid. Avgifter som debiteras kunderna vid specifika tillfällen, såsom exempelvis ändring av avtalet, flytt till annan försäkringsgivare eller återköp, intäktsförs i samband med händelsen. För dödsfalls- och sjukfallsrisker tas premier ut genom inlösen av fondvärde en gång per månad och för livfallsrisker tas premier ut genom att hela eller delar av fondvärdet tillfaller bolaget vid försäkrads dödsfall. Belastning för avkastningsskatt görs genom inlösen av fondvärde och redovisas som en övrig intäkt.

Värdeförändring och utdelning

Verklig avkastning på tillgångar som tillhandahålls för försäkringstagarnas räkning redovisas som en värdeökning respektive värdeminskning av placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk, och avkastning tillförd försäkringsavtalen redovisas i resultaträkningen som en förändring i försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk.

Utbetalda försäkringsersättningar

Premiebefrielse vid sjukdom – Försäkringsersättning betalas ut genom att bolaget i försäkringstagarens ställe gör inbetalningar till avtalet. Dödsfall - Försäkringsersättning betalas ut genom att bolaget skjuter till andelar till det värde som enligt avtalet ska gälla strax efter dödsfall.

Livsfall – Försäkringsersättningar betalas ut varje månad genom att skjuta till andelar till fondvärdet.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster (netto), och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar samt kostnaden för kapitalförvaltning. Posten omfattar kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto) samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster och -förluster redovisas netto per tillgångsslag antingen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar på fondförsäkringstillgångar redovisas under värdeökning alternativt värdeminskning på fondförsäkringstillgångar.

Avkastningsskatt

Livförsäkringsbolagen betalar avkastningsskatt enligt lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel. Avkastningsskatt är inte en skatt på försäkringsföretagets resultat, utan betalas av bolaget för försäkringstagarnas räkning. Värdet på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning belastas med avkastningsskatt som beräknas och betalas varje år. Kostnaden redovisas som en aktuell skattekostnad medan avgiftsuttag avseende avkastningsskatten redovisas under posten Övriga tekniska intäkter.

Inkomstskatt

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan aktier och andra egetkapitalinstrument, kundfordringar, räntebärande värdepapper, fondförsäkringstillgångar, kassa och bank samt övriga fordringar. Bland eget kapital och skulder återfinns fondförsäkringsåtaganden, leverantörsskulder och övriga skulder. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen som utför den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallad Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar.

Företaget har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper samt fondförsäkringstillgångar. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar som är officiellt noterade värderas med hjälp av senaste officiella köpkurs, i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Både svenska och utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper med officiell handel marknadsvärderas dagligen med hjälp av senaste officiella köpkurs i lokal valuta.

Övriga finansiella placeringstillgångar

För organisatoriska innehav bland övriga finansiella placeringstillgångar sker värdering antingen baserad på diskonterade framtida kassaflöden, substansvärde eller värdering utförd av extern part.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncernföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteintäkter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Företaget har som princip att hänföra samtliga fondförsäkringsåtaganden samt avtal med villkorad återbäring till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen därför att detta eliminerar den mismatch i redovisningen som annars skulle uppstå till följd av att de kopplade tillgångarna värderas till verkligt värde. Det är vidare ett krav enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2008:26 att dessa åtagande värderas till verkligt värde.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Kostnader som uppstår som en direkt följd av tecknandet av nya avtal periodiseras. Dessa består till största delen av rörliga anskaffningskostnader som betalas till försäljningspersonal, förmedlare eller andra distributörer. Periodiseringen sker enligt samma mönster som redovisning av intäkter, d v s i takt med att tjänsterna tillhandahålls. Hänsyn tas också till annulleringar. Förutbetalda kostnader testas för nedskrivningsbehov vid varje bokslut för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna består av fondförsäkringsåtaganden samt avsättning för oreglerade skador. Fondförsäkringsåtagande är försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risken. Skulder avseende den finansiella delen i fondförsäkring redovisas under denna post. Skulderna värderas till fondandelarnas verkliga värde enligt aktuell köpkurs per balansdagen. Värdeförändringar inklusive utdelning redovisas över resultaträkningen. Om de förväntade framtida intäkterna i en specifik portfölj är lägre än förväntade rörliga kostnader måste en avsättning göras för förluster för denna portfölj.

Avsättning för oreglerade skador utgörs av uppskattade slutliga kostnader för att tillgodose alla krav som beror på händelser som har inträffat före räkenskapsårets utgång med avdrag för belopp som redan utbetalats med anledning av ersättningskrav. Tillägg har gjorts för vid bokslutstillfället inträffade men ännu inte inrapporterade skador. Beloppet är en uppskattning baserad på historiska erfarenheter och skadeutfall. I avsättningen ingår också en skadebehandlingsreserv som avser beräknade framtida driftskostnader för att reglera inträffade men vid balansdagen ännu inte slutreglerade skador.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring i oreglerade skador.

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse eller genom försäkring. Folksam ömsesidig sakförsäkring har betalningsansvaret för pensionsplanen.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksamns förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I juridisk person tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Folksam följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över resultaträkningen.

Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Nyckeltalsdefinitioner

Kapitalbas

Eget kapital och obeskattade reserver.

Erforderlig solvensmarginal

Den minsta nivå, beräknad utifrån verksamhetens art och omfattning, som kapitalbasen ska uppgå till enligt Försäkringsrörelselagen.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och solvensmarginal.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader (exklusive kapitalförvaltningskostnader) i förhållande till det genomsnittliga verkliga värdet på placeringstillgångar, kassa och bank under räkenskapsåret.

Direktavkastning

Avser ränteintäkter, utdelning på aktier och andelar.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning (före avdrag för förvaltningskostnader) samt realiserade och orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångarna.

Not 2 Risker**Upplysningar om risker**

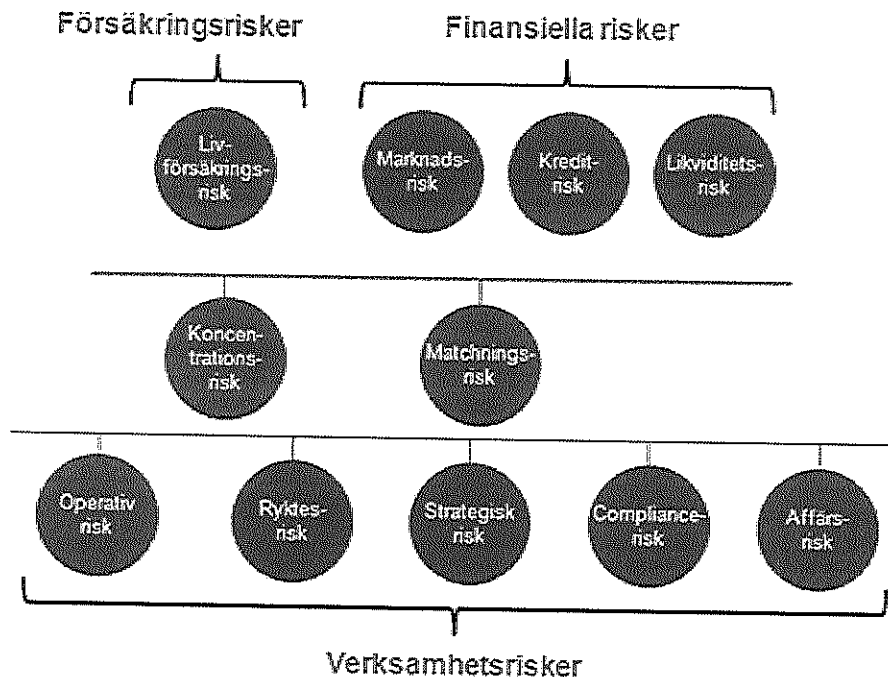
Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Denna not omfattar en beskrivning av Folksam Fondförsäkring AB:s riskhantering samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker, operativa risker, affärsrisker, strategiska risker, compliance risker och ryktesrisker.

Övergripande riskhantering

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare för ett företag. Riskhanteringen ger åtgärdsberedskap samt möjlighet att planera och genomföra aktiviteter för att öka möjligheterna att nå företagets mål. Risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande medan risker som inte hanteras rätt kan leda till skador och stora kostnader. Risker inom Folksam hanteras på ett enhetligt och övergripande sätt vilket utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen. Syftet med riskhanteringen är att fånga alla väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet i både nutid och framtid.

- Genom god riskhantering får styrelse och vd en allsidig och saklig bild av den totala risksituationen, vilket ökar förståelsen och kunskapen om riskerna och möjligheterna att nå målen.
- Genom att bedriva den övergripande riskhanteringen på ett enhetligt och strukturerat sätt ökar förståelsen och kunskapen i företaget om de risker och möjligheter som berör organisationen.
- Genom riskhanteringen kan risknivån påverkas och anpassas så att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till risksituationen samt att även avvikelser i det förväntade ekonomiska resultatet kan begränsas.

Folksam Fondförsäkring AB är exponerat mot olika risker, vilka påverkar företagets finansiella ställning, resultat och måluppfyllelse. Dessa risker delas, på aggregerad nivå, in i riskkategorier enligt riskkartan på bilden nedan.:

För att beskriva riskhanteringen i risknoten har avsnitten delats in Försäkringsrisker, Finansiella risker samt Verksamhetsrisker

Riskhanteringsprocessen

Folksam riskhanteringsprocess utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen utgör ett stöd i avvägningen mellan risktagande och möjlighet att nå uppsatta mål och är därmed en viktig del av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

Ett enhetligt och systematiskt sätt används för att identifiera och kartlägga risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. För att risker ska kunna aggregeras till en bild över den totala risksituationen (dvs, riskprofilen) behöver riskerna värderas. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Med kvantitativ värdering (mätning) avses en skattning som är en numerisk beräkning eller överslagskalkyl. Med kvalitativ värdering (bedömning) avses en bedömning som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker, används också som en metod för att värdera försäkrings- och finansiella risker (marknadsrisk och kreditrisk). För att beräkna hur mycket kapital företaget måste hålla enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Vilken typ av hantering av risker är avhängigt riskens natur, men gemensamt är att det ska finnas t ex regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Som en del av hantering av risker planeras och genomförs åtgärder för att styra eller begränsa risken. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planerats utifrån den nytta den kommer att medföra för organisationen. Alternativet för hanteringen bör väljas baserat på den förväntade kostnaden för införandet samt de förväntade fördelarna. Alternativen vid beslutet om hanteringen av risken är att antingen acceptera risken, bevaka risken eller reducera risken. Effektiviteten i riskhanteringen uttrycks genom effekten av de föreslagna åtgärderna, såsom om risken kommer att elimineras eller i vilken grad den minskar.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av riskerna och deras åtgärder, samt att riskerna till exempel ligger inom fastställda limiter. Det förutsätts att nödvändiga processer och rutiner skapas av verksamheten för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att se till att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet, i både nutid och framtid, ska löpande rapporteras till styrelse och vd, i såväl moder- som dotterbolag, för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter. Riskerna, liksom de åtgärder som är knutna till dessa, följs kontinuerligt upp. Gemensamma uppföljningar sker också för att få avstämningar av risksituationen.

Organisation och ansvarsfördelning

Organisation och ansvar

För att tydliggöra styrning av verksamheten och ansvar för riskhantering och riskkontroll har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts.

Ansvarslinjer

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Med detta menas att den första ansvarslinjen ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls, äger och hanterar risker, dvs ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, såsom att identifiera, värdera och hantera risker, uppföljningar av riskhanteringsaktiviteterna samt ansvarar för regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner. Den andra ansvarslinjen stödjer, rådger och följer upp den första ansvarslinjen utifrån intern styrning och kontroll. Med detta menas att den andra ansvarslinjen bland annat:

- etablerar och upprätthåller regelverk inklusive principer och ramverk för intern styrning och kontroll,
- ansvarar för att ha övergripande och aggregerad bild av risksituationen, inklusive internkontroll avseende styrning, riskhantering och regelefterlevnad
- stödjer och rådger den första ansvarslinjen i tolkning, implementering och efterlevnad av regelverk inklusive principer och ramverk
- granskar och följer upp den första ansvarslinjen
- rapporterar till styrelse, vd och andra intressenter

Den tredje ansvarslinjen inom företaget utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Ansvar och roller

Ansvar för Folksams, och tillika Folksam Fondförsäkring AB:s, riskhantering är fördelat och strukturerat på följande sätt:

Styrelsen

Det är styrelsens ansvar att se till att ett företags risker hanteras och kontrolleras på ett tillfredställande sätt. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering och intern kontroll.

Revisionsutskott

Styrelserna för moderbolagen Folksam Sak och Folksam Liv har inom sig utsett ett revisionsutskott. Revisionsutskottet har till huvuduppgift att bistå styrelsen med att fullgöra dess skyldigheter och ansvar vad gäller att säkerställa den finansiella redovisningen och bedöma intern styrning och kontroll inklusive riskhantering för moderbolagen och dotterbolagen. Inom riskområdet har utskottet bland annat till uppgift att utvärdera:

- den interna styrningen och kontrollen
- väsentliga risker
- den interna revisionsprocessen

Koncernchefen /Vd

Vd ansvarar för att det finns interna regler och ansvariga för riskhantering och riskkontroll. Vd ansvarar också för att se till att hantering och uppföljning görs enligt dessa regler.

Riskkommittén

Riskkommitténs ansvar är att vara rådgivande inom frågor som berör riskhantering, såsom riskkategorisering och riskhanteringsprocess samt tillstyrka den aggregerade riskrapporten för företaget.

Riskavdelningen

Riskavdelningen ansvarar för genomförandet av den övergripande riskstyrningen samt att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Riskavdelningen ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende en gemensam ändamålsenlig och effektiv riskhantering, i enlighet med en god intern styrning och kontroll.

Riskavdelningen ska se till att det åtminstone finns en riskansvarig för varje företag (Risk Manager) som står under Finansinspektionens tillsyn samt för varje riskkategori (Riskkategoriansvarig).

Risk Manager

Risk Manager ansvarar för att företagsövergripande säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Risk Manager ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende riskhantering som en del av den interna styrningen och kontrollen.

Riskkategoriansvarig

Riskkategoriansvarig ansvarar för att säkerställa och skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll för respektive riskkategori.

Chefaktuarien

Chefaktuarien ansvarar för värderingen av försäkringsåtagandena och arbetar fram och föreslår:

- förändringar i försäkringstekniska riktlinjer
- tillsammans med affärsansvariga förändringar i teckningsriktlinjer
- förändringar i reservsättningsinstruktionen

Försäkringsrisker

Försäkringsriskerna i Folksam Fondförsäkring klassificeras i riskkategorin livförsäkringsrisk. Inom riskkategorin finns en indelning i risktyper:

- Teckningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräcklig premie till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- Avsättningsrisk, definierat som risken för förlust p g a otillräckliga avsättningar till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- Risk vid fördelning av överskott, definierat som risken för oskälig fördelning av överskott till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.

Koncentrationsrisk, dvs risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser, är också tillämplig vid beskrivningen av försäkringsrisker.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna tryggar Folksam Fondförsäkrings långsiktiga lönsamhet. Det är även viktigt att säkerställa att reservavsättningarna är tillräckliga. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt.

Det generella interna styrningsverktyget när det gäller prissättning av försäkringsrisker och reservavsättningar är de försäkringstekniska riktlinjerna som beslutas av företagets styrelse. Av dessa framgår bland annat vad som ska gälla för de antaganden som används vid bestämning av premier och avsättning av reserver.

Folksam Fondförsäkringsaktiebolags styrelse fastställer även teckningsriktlinjer och reservsättningsinstruktion. Av teckningsriktlinjerna framgår vilka försäkringar Folksam Fondförsäkringsaktiebolag tecknar och vilka teckningslimiter som ska gälla.

Reservsättningsinstruktionen behandlar bland annat vilka reserver som bör fastställas för de olika delarna av försäkringsverksamheten.

Riskerna i Folksam Fondförsäkrings försäkringsverksamhet beskrivs med följande indelning:

- Livförsäkringsrisker. Livförsäkring är försäkring mot olika ekonomiska risker kopplade till en (eller flera) individers levnad.

De risker för vilka det finns försäkring är:

- Dödsfallsrisk. Dödsfallsrisker består i att dödligheten bland de försäkrade i företaget blir högre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.
- Livsfallsrisk (risk för lång levnad). Livsfallsrisker består i att de försäkrade lever längre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning
- Sjukfallsrisk. Sjukfallsrisker uppstår i premiebefrielseförsäkringar. Sjukfallsrisker består i att sjukligheten bland försäkringstagarna blir högre och/eller att tillfrisknandet blir lägre än de antaganden som använts vid prissättning och reservsättning.

Riskerna förebyggs genom att verksamheten fortlöpande följs upp. Företagets antaganden om riskerna baseras på både internt och externt beståndsdata, justerat för framtida förväntade trender. Vid behov justeras premiesättning och villkor liksom antaganden som används för reservsättning. I samband med skadereglering av dödsfall eller sjukfall sker också riskbedömning, framför allt av s.k. oriktiga uppgifter.

Teckningsrisk

Teckningsrisk är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. Försäkringsverksamheten är inriktad på stora kollektiv. Inom ett och samma kollektiv adderas en stor mängd oberoende risker vilket ger en riskutjämning och en minskad teckningsrisk. Trots detta finns det faktorer som kan ha betydande påverkan på resultatet:

- Att kundurvalet inte är tillräckligt stort alternativt tillhör samma riskurval så att riskspridning inte sker i tillräcklig utsträckning.

Folksam arbetar aktivt för att diversifiera det försäkrade beståndet.

- Enskilda stora skadehändelser, katastrofer med många dödsfall. Detta hanteras genom återförsäkring.

Folksam ser regelbundet över de beräkningsantaganden som ligger till grund för beräknade premier/förmåner. Om nya trender som har väsentlig betydelse för företagets förväntade åtaganden identifieras så tas hänsyn till detta.

Nya lagar eller regler kan påverka redan ingångna avtal. Det kan t.ex. handla om att kostnader flyttas över från staten till olika typer av försäkringslösningar (riskförsäkring) eller att nya regler för flytträtt gör att förutsättningarna för redan tecknade avtal ändras (sparförsäkring).

Folksam arbetar aktivt med att hålla sig underrättad om eventuellt kommande förändringar. Vid tecknande av försäkring med dödsfallsrisk eller sjukfallsrisk ska den försäkrade uppfylla vissa hälsokrav. Dessa krav är högst för individuellt tecknad försäkring och där sker en individuell riskbedömning. I vissa fall förekommer också en ekonomisk riskbedömning.

Avsättningsrisk

Riskförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar görs för oreglerade skador. Avsättningarna följs upp löpande.

Fondförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar görs för fondförsäkringsåtaganden samt ersättningsreserv. För fondförsäkringsåtaganden står försäkringstagaren för hela den finansiella risken och därmed är risken i avsättningarna mycket begränsad för företaget.

Annulationsrisk

Annulationsrisk är risken att kunden återköper, flyttar, begär utbetalning i förtid eller upphör att betala premier för avtal på ett sätt som företaget inte förutsett i sin prissättning eller reservsättning. Dessa risker hanteras främst genom aktiva kundkontakter och produktutveckling. Vid flytt av försäkring till annat bolag eller vid återköp av försäkring tas en avgift ut. Om avtal sägs upp inom de tre till fem första åren eller om avtalet läggs i fribrev under denna tid finns ett visst återbetalningskrav på distributören. Företaget följer regelbundet utvecklingen av annullationer och fribrev och anpassar löpande sina antaganden och rutiner.

Reservsättningsrisken, risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte är tillräckliga för att reglera inträffade försäkringsfall, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning.

Återförsäkring

Syftet med Folksams återförsäkringsprogram är att ge skydd mot större skador och därigenom undanröja kraftiga svängningar i affärsresultatet mellan åren och att täcka överskjutande risknivåer i de eventuella fall där företagets exponering kan överskrida fastställda gränser. Återförsäkringsverksamheten har störst betydelse för riskförsäkring. För det övriga beståndet har återförsäkringsverksamheten en liten påverkan på verksamhetens resultat.

Inför varje år fastställer styrelsen ett återförsäkringsprogram. Folksam Fondförsäkring har följande återförsäkringsskydd:

- Katastrofåterförsäkring för olycksfallshändelser med mer än ett dödsfall.
- Individuell återförsäkring av dödsfallsrisksummor.
- Individuell återförsäkring av sjukfallsrisksummor.

Dödsfalls- och sjukfallsrisker återförsäkras i moderföretaget, som i sin tur återförsäkrar större enskilda risker.

För att minimera kreditriskerna i återförsäkringsverksamheten har koncernen strikta regler vid valet av återförsäkringsbolag som bl a innebär att anlitate återförsäkringsbolag ska ha en rating av lägst A (enkelt A) enligt Standard & Poor's skala eller motsvarande från andra ratinginstitut. Uppföljning sker också av återförsäkringsbolagens totala exponering mot koncernen.

Känslighetsanalys

De försäkringstekniska avsättningarna förändras inte om dödligheten eller driftskostnaden förändras.

Sjukligheten stressas genom att sannolikheten att sjukfall upphör minskas med 20 % och invaliditetsgraderna ökas med 20 %.

Tkr**2011**

Antagande	Försäkringstekniska avsättningar för sjukförsäkring	Avsättningar efter förändring	Resultat före skatt	Eget kapital
Sjuklighet	20 081	21 548	- 1 467	- 1 081

2010

Antagande	Försäkringstekniska avsättningar för sjukförsäkring	Avsättningar efter förändring	Resultat före skatt	Eget kapital
Sjuklighet	20 005	21 301	- 1 296	- 955

Koncentrationer av försäkringsrisk

Folksam Fondförsäkring har ingen större exponering för dödsfallsrisker eller livsfallsrisker.

Dödsfallsriskerna är geografiskt spridda i Sverige och de är också spridda på ett stort antal olika försäkringar. Detta framgår av nedanstående tabell, som visar antal försäkringsavtal och försäkrat belopp vid dödsfall i olika beloppintervall.

2011

Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall (Mkr)	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp (Mkr)	
		brutto	netto
Mindre än 20 prisbasbelopp	157 897	511	51
20-30 prisbasbelopp	45	44	4
30-45 prisbasbelopp	9	14	1
45-60 prisbasbelopp	3	7	1
mer än 60 prisbasbelopp	2	6	1
	157 956	582	58

2010

Försäkrat belopp som betalas ut i händelse av dödsfall (Mkr)	Antal försäkringar	Totalt försäkrat belopp (Mkr)	
		brutto	netto
Mindre än 20 prisbasbelopp	144 350	522	52
20-30 prisbasbelopp	29	29	3
30-45 prisbasbelopp	6	9	1
45-60 prisbasbelopp	5	10	1
mer än 60 prisbasbelopp	2	5	1
	144 392	575	58

Exponeringen för livsfallrisker, och därmed för trendmässiga förändringar av dödligheten, illustreras i nedanstående tabell. De försäkringstekniska avsättningarna för försäkringar som betalas ut under förutsättning att den försäkrade lever har här fördelats mellan olika åldersgrupper.

I nedanstående tabell illustreras den förväntade utbetalningen av livsfall per år uppdelat på förmånstagarens nuvarande ålder.

Tkr	2011		2010	
	Försäkrings- teknisk avsättning för försäkringar med livsfallrisk	%	Försäkrings- teknisk avsättning för försäkringar med livsfallrisk	%
Försäkringstagarens nuvarande ålder				
0-30	10 544	0	3 663	0
30-40	196 390	9	140 462	13
40-50	493 994	23	287 513	26
50-60	613 631	28	371 030	34
60-70	784 846	36	285 377	26
70-80	89 024	4	9 398	1
Mer än 80	10	0	33	0
	2 188 439	100	1 097 476	100

Endast 13,8 % av Folksam Fondförsäkrings försäkringstekniska avsättningar motsvaras av försäkringar med livsfallrisk.

Finansiella risker

Finansiella risker omfattar riskkategorierna marknadsrisk, kreditrisk, koncentrationsrisk, likviditetsrisk och matchningsrisk.

Riskkategorin marknadsrisk definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadspriser. Inom marknadsrisk finns risktyperna:

- Ränterisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadsräntor.
- Aktiekursrisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av aktiekursförändringar.
- Fastighetsprisrisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar av priset på fastigheter.
- Valutakursrisk, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av ändrade valutakurser.
- Övrig marknadsrisk, definieras som risken att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av marknadsförändringar som ej omfattas av andra marknadsrisker.
- Riskkategorin kreditrisk delas upp i risktyperna:
 - Spreadrisk, risken för att räntebärande placeringar med kreditrisk förlorar i värde till följd av förändringar av spreaden mot riskfria placeringar.
 - Motpartsrisk, Risken för att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran vilket leder till kreditförluster.

Med koncentrationsrisk avses risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser. Koncentrationsrisken kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Med likviditetsrisk avses risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Hantering av finansiella risker

Försäkringstagarna står för finansiella risker avseende företagens fondförsäkringstillgångar, d.v.s. värdeförändringar i fonder som beror på ändringar i räntenivåer, valutakurser och aktiekurser bärs av försäkringstagaren och inte fondförsäkringsföretaget.

Folksam Fondförsäkring är dock exponerat för finansiella risker genom förvaltningen av företagens egna medel, bland annat genom det handelslager som finns för att hantera försäkringstagarnas köp/sälj/byten av fonder. Möjligheten att ta risker är emellertid begränsade genom det av styrelsen fastställda placeringsreglementet som beaktar bolagets riskbärande förmåga.

Risikexponering

Valutaexponering (Placeringstillgångar)

Placeringstillgångar (ej fondförsäkringstillgångar) i utländsk valuta har omräknats till svenska kronor utifrån balansdagens valutakurser. Valutaexponeringen mot utländsk valuta är låg.

Nettoexponering i utländsk valuta (Placeringstillgångar)

För placeringstillgångarna uppgick nettoexponeringen i utländsk valuta per 2011-12-31 till följande belopp (Tkr):

USD	1 447	NOK	--	DKK	--
EUR	834	CHF	--	CAD	--
AUD	--	HKD	--	GBP	--
JPY	--	SGD	--		

För placeringstillgångarna uppgick nettoexponeringen i utländsk valuta per 2010-12-31 till följande belopp (Tkr):

USD	13 121	NOK	16	DKK	1
EUR	2 029	CHF	20	CAD	72
AUD	53	HKD	74	GBP	12
JPY	67	SGD	17		

Kurs-/prisrisk

Med kurs-/prisrisk förstås risken att värdet av företagets aktier sjunker i värde till följd av en kurs-/prisförändring.

Känslighetsanalys – kurs-/prisrisk (Placeringstillgångar)

Känslighetsanalysen för aktiekursrisken mäts genom att beräkna effekterna av en procentuell nedgång i marknadsvärdet på aktiefonder. Nedanstående tabell visar hur företagets resultat skulle påverkas av en kursnedgång på 40 % för svenska aktier och 37 % på utländska aktier.

2011-12-31

Tkr

Värdeförändring placeringstillgångar – 96 545

Nettopåverkan årets resultat – 71 154

2010-12-31

Tkr

Värdeförändring placeringstillgångar – 43 661

Nettopåverkan årets resultat – 32 178

Känslighetsanalys – ränterisk

Följande tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid.

Känslighet för förändringar i den nominella svenska kronräntan beräknas som värdeförändringen i dessa tillgångar vid en förändring i baspunkter av alla räntor motsvarande 30 procent av marknadsräntan på den allmänt vedertagna 10-åriga svenska benchmarkobligationen.

Tkr

	2011	2010
Värdeminskning räntebärande tillgångar	1 853	2 507
Minskning av redovisat värde på försäkringstekniska avsättningar	- 1 075	- 794
Nettopåverkan årets resultat före skatt	778	1 713
Nettopåverkan eget kapital	573	1 262

Kreditriskexponering

De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i Folksam Fondförsäkrings egna finansiella placeringstillgångar.

Maximala kreditrisken följande.

(räntebärande värdepapper)	2011-12-31			2010-12-31		
	Brutto	Säkerhet	Netto	Brutto	Säkerhet	Netto
Svenska räntefonder	86 507	–	86 507	82 395	–	82 395

Koncentrationsrisk

Med koncentrationsrisk avses den extra risk som ges av att bolaget har stora exponeringar mot en och samma motpart och att denna motpart helt eller delvis inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser mot bolaget.

Företagets har följande stora exponeringar:

	2011-12-31	2010-12-31
Swedbank	218 408	286 147

Per 2011-12-31 hade företaget inga fordringar som förfallit till betalning.

Verksamhetsrisk

Verksamhetsriskerna omfattar främst risker inom verksamheten såsom operativ risk, affärsrisk, strategisk risk, compliance risk och ryktesrisk. Operativ risk definieras som risk för förluster till följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. En operativ risk är således en möjlig händelse som leder till eller kan leda till skada för affärsverksamheten. Skadan kan vara en följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive avvikelse från avtal. Operativa risker är därför inte eftersträvansvärda och ska hållas låga. Risktagandet begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Åtgärder ska genomföras för att reducera samtliga exponeringar som inte anses acceptabla.

Affärsrisk definieras som risken för förluster eller negativ resultatutveckling till följd av förändrade affärsförutsättningar, konkurrenssituation samt oförmåga att reagera på utvecklingen eller förändringar i branschen.

Strategisk risk definieras som risken för förluster eller negativ framtida resultatutveckling till följd av brister i affärsbeslut, brister i genomförda affärsbeslut eller oförmåga att möta omvärldsförändringar samt brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det avser också risken för ett oväntat utfall på grund av brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. De strategiska riskerna hanteras framför allt av koncernledning och styrelser. Val av affärsstrategier och samarbetspartners, resursfördelning och företagsförvärv är exempel på strategiska risker.

Ryktessrisk definieras som risken för betydande ekonomiska förluster till följd av förlorat anseende hos kunder, partner och myndigheter. Exempel på orsaker som kan bidra till negativ publicitet är produktförändringar, intern brottslighet, inte följt interna och externa regelverk, stora skadehändelser, otydlig information, bristande krishantering och händelser kopplade till sponsorskap. Om något av ovanstående skulle inträffa skulle det kunna få konsekvenser på Folksams varumärke och det ekonomiska resultatet.

Compliance risk definieras som risken för juridiska sanktioner, tillsynssanktioner, ekonomiska förluster eller ryktesförluster till följd av att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagar och förordningar, föreskrifter eller övriga externa eller interna regler.

Hantering av verksamhetsrisker

Identifiering av operativa risker, affärsrisker, strategiska risker, compliance risk och ryktesriskerna ingår bland annat som en del av en process under verksamhetsplaneringen. Identifiering och värdering av dessa riskkategorier sker främst genom självvärdering där en kvalitativ bedömning av påverkan och sannolikhet att risken inträffar görs. För att kontrollera och minska riskerna tas åtgärder fram både för att hantera och förebygga dessa. Samtliga risker förses med riskägare och åtgärdsansvariga som bland annat ansvarar för att riskerna kontinuerligt följs upp.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i Folksams incidentrapporteringsystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Tkr

Not 3. Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	2011	2010
Inbetalda och tillgodoförda premier	4 647	4 434
Not 4. Kapitalavkastning, intäkter	2011	2010
Ränteintäkter med mera		
Övriga ränteintäkter	106	116
Not 5. Övriga tekniska intäkter	2011	2010
Avgifter avseende investeringsavtal	180 288	169 792
Avkastningsskatt	101 016	92 121
Kostnadsersättning	101 119	62 470
Övrig	24 271	49 875
Summa	406 694	374 258
Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar	2011	2010
Utbetalda försäkringsersättningar	- 5 648	- 6 848
Skadebehandlingskostnader	- 1 107	- 1 450
Återförsäkrares andel	1 785	1 991
Summa	- 4 970	- 6 307
Not 7. Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	2011	2010
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk		
Fondförsäkringsåtagande		
Före avgiven återförsäkring	1 443 170	- 1 439 856
Återförsäkrares andel		-
Not 8. Driftskostnader	2011	2010
Anskaffningskostnader ¹⁾	- 230 512	- 238 360
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader	56 419	91 407
Administrationskostnader	- 109 889	- 99 132
	- 283 982	- 246 085
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	- 127 333	- 134 839
Övriga driftskostnader uppdelade på funktion		
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	- 1 107	- 1 450
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	- 2 218	- 1 849
Övriga driftskostnader	- 283 982	- 246 085
Summa övriga driftskostnader	- 287 307	- 249 384
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag		
Personalkostnader med mera	- 388	- 2 389
Lokalkostnader med mera	-	-
Övrigt	- 286 919	- 246 995
Summa	- 287 307	- 249 384
Arvode och kostnadsersättning till revisorer		
KPMG		
Revisionsuppdrag	- 413	- 250
Andra uppdrag	-	- 56
Totalt arvode och kostnadsersättning till revisorer	- 413	- 306
Not 9. Kapitalavkastning, intäkter	2011	2010
Erhållna utdelningar f.e.r.	10 932	4 803
Övriga ränteintäkter	6 687	1 604
Övriga finansiella intäkter	71	13
Aktiefonder och andelar	22 091	24 265
Summa	39 781	30 685

Not 10. Orealiserade vinster på placeringstillgångar	2011	2010
Aktiefonder och andelar	3 054	-
Obligationer och andra räntebärande papper	2 743	-
Summa	5 797	-

Not 11. Kapitalavkastning, kostnader	2011	2010
Kapitalförvaltningskostnader	- 2 218	- 1 849
Övriga räntekostnader	- 7 347	- 1 901
Övriga finansiella kostnader	- 346	- 117
Aktiefonder och andelar	- 46 824	- 23 137
Summa	- 56 735	- 27 004

Not 12. Nettoresultat per kategori av finansiella instrument

Per 2011-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen Tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	- 6 267	-	-	- 6 267
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 112	-	-	4 112
Fondförsäkringstillgångar ¹⁾	- 1 443 170	-	-	- 1 443 170
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	- 8 254	- 8 254
Summa	- 1 445 325	-	- 8 254	- 1 453 579
Finansiella Skulder	Skulder identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder	-	-	- 7 347	- 7 347
Summa	-	-	- 7 347	- 7 347
Summa kapitalavkastning				- 1 460 926

¹⁾ Avkastning från fondförsäkringstillgångar motsvaras av förändringen av fondförsäkringsåtaganden. Summa kapitalavkastning exklusive värdeförändring på fondförsäkringstillgångar och förändring av fondförsäkringsåtaganden uppgår - 17 756 tkr.

Per 2010-12-31	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen Tillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels- ändamål	Låneford- ringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	- 1 208	-	-	- 1 208
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	860	-	-	860
Fondförsäkringstillgångar 1)	1 439 856	-	-	1 439 856
Övriga fordringar inkl kassa & bank	-	-	75	75
Summa	1 439 805	-	75	1 439 583
Finansiella Skulder	Skulder identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Innehav för handels- ändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder	-	-	- 266	- 266
Summa	-	-	- 266	- 266
Summa kapitalavkastning				1 439 317

Avkastning från fondförsäkringstillgångar motsvaras av förändringen av fondförsäkringsåtaganden. Summa kapitalavkastning exklusive värdeförändring på fondförsäkringstillgångar och förändring av fondförsäkringsåtaganden uppgår till - 539 tkr.

Not 13. Orealiserade förluster på placeringstillgångar	2011	2010
Aktiefonder och andelar	- 442	- 3 210
Obligationer och andra räntebärande papper		- 3 068
Summa	- 442	- 6 278
Not 14. Bokslutsdispositioner	2011	2010
Förändring av periodiseringsfond	3 000	- 392
Not 15. Skatt på årets resultat	2011	2010
Aktuell skatt	- 103 009	- 93 903
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	4 530	1 651
	- 98 479	- 92 252
Specifikation Aktuell skatt		
Avkastningsskatt	- 103 660	- 92 094
Aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt		
Periodens skattekostnad	-	- 1 809
Justering av skattekostnad hänförlig till tidigare år	651	-
Summa aktuell skattekostnad avseende inkomstskatt	651	- 1 809
Summa aktuell skattekostnad	- 103 009	- 93 903
Specifikation uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	- 1 524	1 651
Aktiverat underskottsavdrag	6 054	-
Summa uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt	4 530	1 651
Skatt avseende inkomstskatt		
Aktuell skatt avseende inkomstskatt	651	- 1 808
Uppskjuten skatt	4 530	1 651
Summa skatt inkomstbeskattad verksamhet	5 181	- 157
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	97 979	116 393
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	- 106 660	- 112 150
Summa resultat i inkomstbeskattad verksamhet	- 8 681	4 243
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	2 283	- 1 116
Andra icke avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	3 771	- 82
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	651	- 610
Skatteeffekt avseende temporära skillnader	- 1 524	1 651
Summa	5 181	- 157

Not 16.	Organisations-		Kapital-	Eget		Bokfört	Bokfört
Aktier och andelar	Organisations-		andel	kapital	Resultat	värde	värd
i intresseföretag	nummer	Säte	i %	2011-12-31	2011	2011	2010
Aktiv försäkringsadm- istration i Stockholm AB	556244-4132	Stockholm	4 900	49	5 569	828	10 490
Bokfört värde							10 490
Not 17. Aktier och andelar					2011		2010
Bokfört värde					54 304		164 036
Anskaffningsvärde					54 746		138 844
Verkligt värde					54 304		164 036
Noterade aktier					54 304		164 036

Not 18. Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2011	2010
Upplupet anskaffningsvärde		
Svenska räntefonder	85 096	83 727
Varav:		
Noterade	85 096	83 727
Bokfört värde		
Svenska räntefonder	86 507	82 395
Varav:		
Noterade	86 507	82 395
Positiv/negativ skillnad till följd av att bokfört värde Överstiger/understiger nominella värden	1 411	- 1 332
Not 19. Fondförsäkringstillgångar	2011	2010
Bokfört värde	15 851 695	18 013 785
Verkligt värde	15 851 695	18 013 785
Not 20. Övriga fordringar	2011	2010
Fordringar på koncernföretag	6 112	112 741
Fordringar på närstående företag	17 417	84
Skattefordringar	5 683	-
Pågående handel	132 071	
Övrigt	30 740	40 707
Summa	192 023	153 532
Not 21. Förutbetalda anskaffningskostnader	2011	2010
Vid årets början	231 091	139 684
Årets aktivering	117 632	124 066
Årets avskrivning	- 61 213	- 32 659
Utgående balans 31 december	287 510	231 091
Not 22. Förändringar i eget kapital		
Hänvisning till rapport över förändringar i eget kapital		
Not 23. Obeskattade reserver	2011	2010
Periodiseringsfond tax 05	-	-
Periodiseringsfond tax 06	-	3 000
Periodiseringsfond tax 07	3 800	3 800
Periodiseringsfond tax 08	2 800	2 800
Periodiseringsfond tax 09	660	660
Periodiseringsfond tax 10	2 300	2 300
Periodiseringsfond tax 11	1 160	1 160
Summa	10 720	13 720
Not 24. Avsättning för oreglerade skador	2011	2010
<i>Avsättningar avseende premiefrielser</i>		
Ingående balans brutto	20 005	23 171
Kostnad för skador som inträffat innevarande år	3 087	4 058
Utbetalda försäkringsersättningar	- 1 370	- 1 308
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	- 2 923	- 5 809
Förändring i avsättning för skadebehandlingskostnad	1 529	- 151
Effekt av ändrade antaganden	1 280	
Övrigt	-	44
Utgående balans brutto	20 081	20 005
Återförsäkrares andel	- 16 279	- 16 108
Utgående balans netto	3 802	3 897

Not 24. Avsättning för oreglerade skador (forts.)	2011	2010
<i>Avsättning avseende investeringsavtal</i>		
Ingående balans	35 914	27 250
Inlösta fondvärden för utbetalning	10 953 785	1 360 030
Utbetalningar under året	- 10 962 064	- 1 352 756
Nedskrivning	- 271	-
Övrigt	-	1 390
Utgående balans	27 364	35 914
Not 25. Fondförsäkringsåtagande	2011	2010
Ingående balans brutto	18 013 560	13 005 722
Inbetalningar avseende investeringsavtal	3 273 125	5 220 475
Utbetalningar	- 1 401 864	- 1 388 561
Avgifter	- 200 427	- 182 018
Riskresultat	- 5 969	- 6 860
Värdeförändring på placeringstillgångar	- 1 443 170	1 439 903
Avkastningsskatt	- 101 016	- 92 121
Beståndsöverlåtelse	- 2 299 488	-
Övrigt	16 546	17 020
Utgående balans brutto	15 851 296	18 013 560
Återförsäkrares andel	-	-
Utgående balans netto	15 851 296	18 013 560
Not 26. Pensioner och liknande förpliktelser	2011	2010
Ingående balans	13 654	11 964
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	342	508
Räntekostnad	494	633
Aktuariella vinster och förluster	426	- 3 056
Övriga förändringar	- 3 953	3 605
Utgående balans	10 963	13 654
Antaganden		
Diskonteringsränta	3,42 %	5,00 %
Framtida löneökning	3,14 %	3,50 %
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,14 %	3,50 %
Framtida ökning av pensioner	1,64 %	2,00 %
Avgångsintensitet	5,00 %	5,00 %

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder. När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premieinbetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

Not 27. Övriga skulder	2011	2010
Skulder till koncernbolag	109 595	188 718
Skulder till närstående bolag	6	52 232
Skatteskulder	28 165	11 897
Skuld till kund avseende pågående handel	225 203	
Övriga skulder	35 847	38 788
Summa	398 816	291 635

Not 28. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2011	2010
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	30 818	164 575
Löneskatt pensionsförpliktelse	2 660	3 312
Summa	33 478	167 887

Not 29. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

2011-12-31

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Immateriella tillgångar	24 000	–	–	24 000	24 000
Aktier och andelar	54 304	–	–	54 304	54 304
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	86 507	–	–	86 507	86 507
Fondförsäkringstillgångar	15 851 695	–	–	15 851 695	15 851 695
Övriga fordringar inkl kassa & bank	–	–	366 627	366 627	366 627
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	314 279	314 279
Summa	16 016 506	–	366 627	16 697 412	16 697 412

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella skulder					
Fondförsäkringsåtaganden	15 854 171	–	–	15 854 171	15 854 171
Övriga skulder	–	–	434 780	434 780	434 780
Summa	15 854 171	–	434 780	16 288 951	16 288 951

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Aktier och andelar	54 304	–	–	54 304
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	86 507	–	–	86 507
Fondförsäkringstillgångar	15 851 695	–	–	15 851 695
Summa				

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	–	15 854 171	–	15 854 171
Summa				

Not 29. Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden (forts.)

2010-12-31

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Immateriella tillgångar	27 000	–	–	27 000	27 000
Aktier och andelar	164 036	–	–	164 036	164 036
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	82 395	–	–	82 395	82 395
Fondförsäkringstillgångar	18 013 785	–	–	18 013 785	18 013 785
Övriga fordringar inkl kassa & bank	–	–	377 093	377 093	377 093
Icke finansiella tillgångar	–	–	–	257 689	257 689
Summa	18 287 216	–	377 093	18 921 998	18 921 998

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella skulder					
Fondförsäkringsåtaganden	18 013 560	–	–	18 013 560	18 013 560
Övriga skulder	–	–	465 113	465 113	465 113
Summa	18 013 560	–	465 113	18 478 673	18 478 673

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar				
Aktier och andelar	164 036	–	–	164 036
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	82 395	–	–	82 395
Fondförsäkringstillgångar	18 013 785	–	–	18 013 785
Summa	18 260 216	–	–	18 260 216

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Skulder				
Fondförsäkringsåtaganden	–	18 013 560	–	18 013 560
Summa	–	18 013 560	–	18 013 560

Not 30. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2011			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	3 000	21 000	24 000
Aktier och andelar i intresseföretag	–	10 490	10 490
Aktier och andelar	54 304	–	54 304
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	86 507	86 507
Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	458 719	15 392 976	15 851 695
Återförsäkrars andel av Försäkringstekniska avsättningar			
– Oreglerade skador	1 963	14 316	16 279
Övriga fordringar	192 023	–	192 023
Kassa och bank	157 709	–	157 709
Förutbetalda anskaffningskostnader	38 867	248 643	287 510
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 895	–	16 895
Summa tillgångar	923 480	15 773 932	16 697 412

Not 30. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder (forts.)	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2011			
Skulder			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
– Oreglerade skador	29 130	23 572	52 702
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk			
– Fondförsäkringsåtaganden	458 707	15 392 589	15 851 296
– Skuld till försäkringstagarna	2 875	–	2 875
Andra avsättningar			
– Pensioner	2 690	8 273	10 963
Skulder avseende återförsäkring	2 487	–	2 487
Övriga skulder	398 816	–	398 816
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33 478	–	33 478
Summa skulder och avsättningar	928 183	15 424 434	16 352 617

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2010			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	3 000	24 000	27 000
Aktier och andelar i intresseföretag	–	10 490	10 490
Aktier och andelar	164 036	–	164 036
Obligationer och räntebärande värdepapper	–	82 395	82 395
Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	594 455	17 419 330	18 013 785
Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar			
– Oreglerade skador	2 177	13 931	16 108
Övriga fordringar	153 532	–	153 532
Kassa och bank	223 277	–	223 277
Förutbetalda anskaffningskostnader	40 314	191 061	231 375
Summa tillgångar	1 180 791	17 741 207	18 921 998

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
2010			
Skulder			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
– Oreglerade skador	38 304	17 615	55 919
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk			
– Fondförsäkringsåtaganden	594 447	17 419 113	18 013 560
– Skuld till försäkringstagarna	25 455	–	25 455
Andra avsättningar			
– Skatter	–	–	–
– Pensioner	–	13 654	13 654
Skulder avseende återförsäkring	5 591	–	5 591
Övriga skulder	291 635	–	291 635
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	167 887	–	167 887
Summa skulder och avsättningar	1 123 319	17 450 382	18 573 701

Not 31. Ställda panter

	2011	2010
Övriga ställda panter (bokfört värde)		
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar:		
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkrings- tagaren bär placeringsrisken	15 851 696	18 013 785
Totalt ställda panter	15 851 696	18 013 785

Säkerheter har ställts i enlighet med clearinginstitutens angivna marginalsäkerhetskrav.

Not 32. Upplýsingar om närstående**Närstående parter**

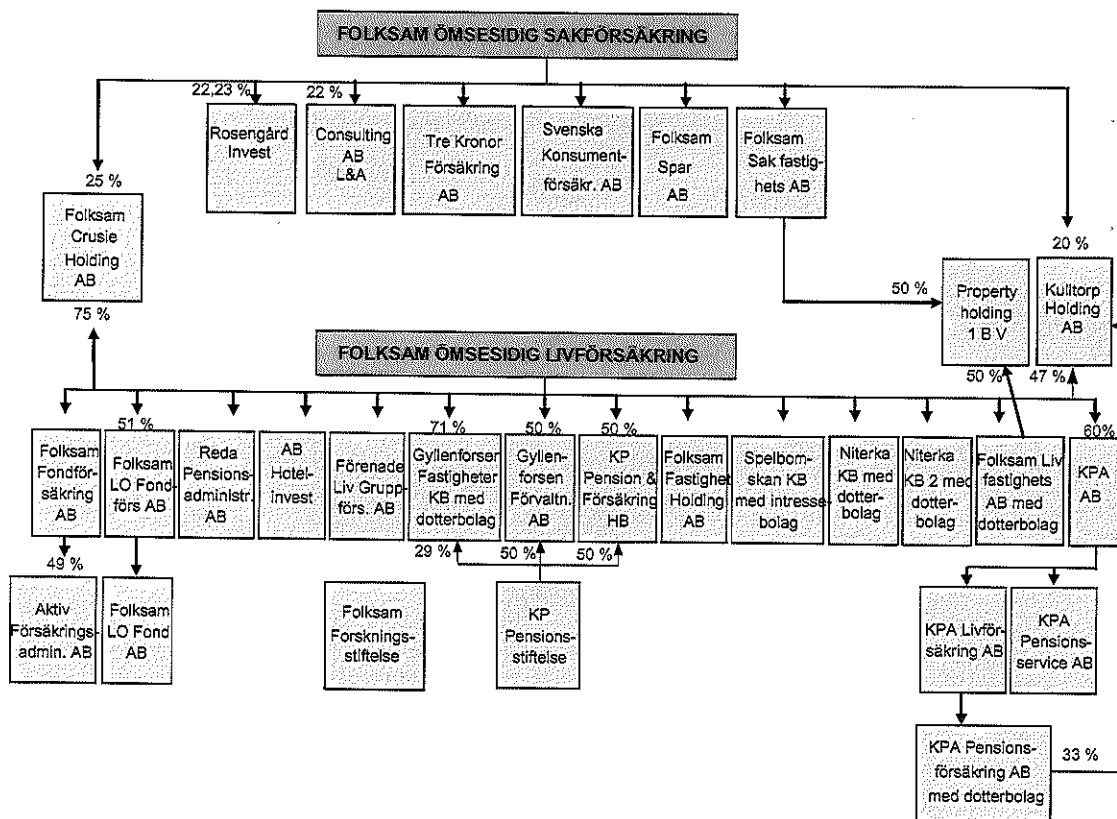
Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer med Folksam Fondförsäkring och närstående bolag inom Folksam (Folksam Sak respektive Folksam Liv, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag inom Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning, gemensamma centrala enheter och gemensam lokal marknadsorganisation som stödjer gruppen.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplýsing lämnas avseende "Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare" i not 33.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag inom Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Liv och Folksam Sak. Genom att bedriva både liv- och skadeförsäkringsverksamhet inom Folksam uppnås betydande synergier.

Folksam Liv är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen AB Hotelinvest, Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), Reda Pensionsadministration AB, Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ), Spelbomskan KB, Niterka KB, Niterka KB 2, Folksam Liv Fastighets AB och Folksam Fastighets Holding AB samt de delägda underkoncernerna KPA Pension (60 procent) och Folksam LO Fondförsäkring (51 procent) inklusive dess helägda dotterföretag. Folksam Liv äger även 71 procent i Gyllenforsen Fastigheter KB, 50 procent i Gyllenforsen förvaltning AB, 50 procent i KP Pension & Försäkring HB, 75 procent i Folksam Cruise Holding AB.

Väsentliga principer

Tillikaanställning

Den största delen av driftskostnaderna utgörs av personalrelaterade kostnader. I Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att all personal är anställda i alla bolag. Följaktligen tillhör kostnaderna det bolag som arbetet utförs åt.

Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. De anställdas kostnader belastar initialt det kostnadsställe och bolag de tillhör. Dessa kostnader fördelas sedan på de bolag för vilka de arbetat. Det är dock inte frågan om köp och försäljning av tjänster utan fördelning av kostnader

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

Behovsanalys

Inför varje verksamhetsår ska en behovsanalys göras av styrelsen som omfattar samtliga resurser som bolaget avser att bruka under verksamhetsåret. En behovsanalys ska även göras vid förändring av resursbrukandet. Det ska framgå vem som tagit fram de olika underlagen för behovsanalysen.

Beslutsunderlag

Utifrån risken för intressekonflikter är det viktigt att tydligt identifiera vem som tagit fram beslutsunderlagen och vad de baseras på. Det ska därför tydligt framgå hur och vem som tagit fram beslutsunderlagen.

Inför varje verksamhetsår ska styrelsen besluta om målsättningen för bolagets kostnader och den kostnadsfördelning som den baseras på. Beslutsunderlagen för kostnadsfördelningen ska utgå från den behovsanalys som gjorts och baseras på självkostnadsprincipen kompletterad med en extern marknadsbedömning. Beslutsunderlagen ska inkludera de interpriser som används för kostnadsfördelning. Vid marknadsprissättning ska kostnadsfördelningen regleras via avtal.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen ska operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interndebitering förekommer. Överenskommelserna, som ska dokumenteras, ska innehålla uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Uppföljning och kontroll samt rapportering

Vd ska minst i samband med varje kvartalsbokslut informera styrelsen om utfallet av verksamhetsplan, prognos och preliminär fördelning av kostnader mellan bolagen inom Folksam. Vid principiell avvikelser från den fördelning som styrelsen godkänt i samband med budget ska styrelsen särskilt besluta om kostnadsdelningen kan godkännas av Folksam Fondförsäkring.

Inför årsbokslutet ska förslag till den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen presenteras för styrelsen. Styrelsen ska särskilt besluta huruvida föreslagen fördelning ska godkännas. Om styrelsen inte godkänner förslag till fördelning av kostnader i samband med

budget, kvartalsbokslut och årsbokslut ska kostnadsfördelningen fastställas i avtal med övriga bolag. Vid förhandling rörande sådant avtal ska Folksam Fondförsäkring företrädas av styrelsen eller av styrelseledamot/styrelseledamöter som styrelsen utser.

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närståendetransaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare dvs löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare.

Den genomförda inventeringen av närstående transaktioner för ledande befattningshavare har inte givit några transaktioner att redovisa.

Närståendetransaktioner och utgående balanser, tkr

	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2011	2010	2011	2010
Folksam ömsesidig sakförsäkring				
Försäkringsrörelsen	111 669	137 431	–	–
Kapitalförvaltning	–	–	–	–
IT	136	1 590	–	–
Administrativt stöd	27 740	9 879	–	–
Pensionsavsättningar	3 465	–	–	–
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	60 640	35 282	–	–
Kapitalförsäkring	–	–	–	–
IT	–	9 792	–	–11
Administrativt stöd	–	56	–	–
Folksam LO Fondförsäkring				
Administrativt stöd	–	–	–480	–120
KPA Pensionsförsäkring				
Administrativt stöd	–	–	–	–84
KPA AB				
Försäkringsrörelsen	1 691	694	–	–
Administrativt stöd	–	–	–84	–
Folksam Spar AB				
Administrativt stöd	32	–	–60	–60
Totalt	205 373	194 724	–624	–275

Försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för den gemensamma marknadsorganisationen. Här ingår bland annat distribution, skadehantering, kundservice och försäkringsadministration. Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring.

Utgående balanser vid årets slut

	Fordringar		Skulder	
	2011	2010	2011	2010
-Folksam ömsesidig sakförsäkring	16 999	–	–	52 219
-Folksam ömsesidig livförsäkring	–	–	109 595	78 578
-Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ)	–	–	–	–
-Folksam LO Fondförsäkring AB (publ)	–	–	–	–
-Folksam Service AB	300	2 600	–	–
-Folksam Spar AB (publ)	251	–	–	12
-KPA Pensionsförsäkring	168	84	–	–
-KP Pension & Försäkring HB	5 812	11 302	–	–
-KPA AB	–	–	–6	–

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam Fondförsäkring uppgick internräntan 2011 till en kostnad 6 111 (1 617) tkr och intäkt om 105 (29) tkr.

Garantier

Inga garantier har ställts ut av Folksam Fondförsäkring till förmån för annat bolag i Folksam.

Återförsäkring

Återförsäkring för bolagen inom Folksam sker huvudsakligen gentemot extern part. Folksam ömsesidig livförsäkring har mottagit intern återförsäkring genom att Folksam Fondförsäkring har återförsäkrat sig hos Folksam ömsesidig livförsäkring med en premievolyum uppgående till 7 (8) mkr år 2011.

Not 33. Medelantal anställda samt löner och andra ersättningar

	Löner och ersättningar, Tkr		Medelantal anställda	
	2011	2010	2011	2010
Anställda i Sverige				
Styrelse och Vd	242	247		
Kontorstjänstemän ¹⁾			1	1
varav män			1	1
Ombud ²⁾	–	–		
Specialombud ²⁾	113 892	87 133		
Sociala kostnader	145	114		
Totalt	114 424	87 494		
varav pensionskostnader	61	77		
Vd:s del av pensionskostnader	61	77		

Alla anställda är tillikaanställda i samtliga bolag i Folksam. För personal som arbetar för fler bolag i Folksam redovisas själva personalkostnaden i moderföretagen Folksam Sak/Folksam Liv och respektive bolags andel som driftskostnad.

¹⁾ Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till årsarbetstiden.

²⁾ Förmedlare har ett annullationsansvar som innebär att provision återfås om kunden inte fullföljer betalningen under avtalad tid.

Könsfördelning i företagsledning

	2011		2010	
	Kvinnor Antal (%)	Män Antal (%)	Kvinnor Antal (%)	Män Antal (%)
VD och andra ledande befattningshavare	0 (0)	1 (100)	1 (50)	1 (50)
Styrelse	2 (33)	4 (67)	2 (33)	4 (67)

Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare**Principer**

Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive arbetstagarrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Inget styrelsearvode betalas ut till Folksamanställda som sitter i helägda dotterbolagsstyrelser. Ersättningen till verkställande direktör utgörs av grundlön, övriga förmåner och pension. Det finns inga rörliga ersättningar eller övriga ersättningar till ledande befattningshavare.

Ersättningar och övriga förmåner under året, tkr	Grundlön/ styrelsearvode	Mötes- arvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Övrig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande	–	–	–	–	–	–
Övriga styrelseledamöter	–	–	–	–	–	–
Verkställande direktör, Johan Wagman	240	–	2	61	–	303
Summa	240	–	2	61	–	303

Kommentarer till tabellen

VD är tillika anställd i Folksam och ovan redovisade uppgifter avser 25 % av en heltidstjänst.

Pension

Bolaget har en förmånsbestämd pensionsplan för VD. Pensionsförpliktelserna är tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Pensionsålder för VD är 65 år. Några ytterligare utestående pensionsförpliktelser för styrelse och VD finns ej.

Avgångsvederlag

Inga avtal om avgångsvederlag eller liknande förmåner för VD eller övriga ledande befattningshavare finns. Verkställande direktören har i likhet med alla anställda fast lön och 12 månaders uppsägningstid.

Ersättningspolicy

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag (FFFS 2011:2) kommer att finnas tillgänglig på Folksam webbplats www.folksam.se i samband med offentliggörandet av årsredovisningen för moderbolaget.

Not 34. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Vissa viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Försäkrings- respektive investeringsavtal

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Försäkringsföretaget har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av försäkringsföretagets redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1.

Alla avtal som juridiskt sett är försäkringsavtal har varit föremål för bedömning av om de innebär en överföring av betydande försäkringsrisk, så att de även i redovisningen kan presenteras som försäkringsavtal (se även avsnitt om försäkringsavtal och investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper). För vissa avtal som är en kombination av risk och sparande har företaget fått göra en bedömning av vad som kan uppfattas vara överföring av betydande försäkringsrisk. Storleken på försäkringsrisken har bedömts genom ett övervägande huruvida det finns ett eller flera scenarier med kommersiell innebörd i vilka försäkringsföretaget är förpliktigt att erlagga väsentliga ytterligare förmåner överstigande den summa som skulle ha erlagts om inte den försäkrade händelsen inträffar.

Redovisningsprinciperna behandlar närmare hur uppdelningen av avtal har gjorts i försäkringsavtal respektive investeringsavtal i enlighet med principerna i IFRS 4.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Försäkringsföretagets redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier. Finansiella tillgångar och skulder som försäkringsföretaget initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

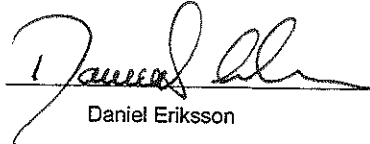
Stockholm den 7 mars 2012

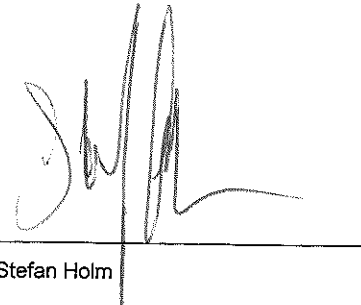
Lars-Åke Vikberg
Ordförande

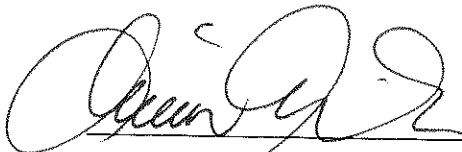
Torbjörn Eckerdal

Daniel Eriksson

Stefan Holm

Minna Arvidsson

Anette Nörberg

Johan Wagman
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse lämnades den 7/3 2012

Per Westerlund
Auktoriserad revisor

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), org.nr 516401-8607

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) finansiella ställning per 2011-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra förordningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ) för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 7 mars 2012

Per Westerlund
Auktoriserad revisor

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor